

VOORTOETS NATURA 2000

REVITALISERING SCHEEPSWERF MAASBRACHT

Opdrachtgever:	Revitalisering Binnenhaven Maasbracht BV
Projectnr:	MAG101
Datum:	8 juli 2022

VOORTOETS NATURA 2000

REVITALISERING SCHEEPSWERF MAASBRACHT

Opdrachtgever:	Revitalisering Binnenhaven Maasbracht BV
Projectnr:	MAG101
Rapportnr:	MAG101-RAP-VTWnb-1.0
Status:	Definitief
Datum:	8 juli 2022

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2021 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleenvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:
MF

Verificatie:
SR

Validatie:
SR

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Revitalisering Binnenhaven Maasbracht	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer.....	6
2	WETTELIJK KADER	7
2.1	Wet natuurbescherming.....	7
2.2	Bescherming Natura 2000-gebieden	7
2.3	Toetsingskader	7
2.3.1	Toetsing aan projecten en plannen.....	7
2.3.2	Effectbeoordeling.....	8
2.4	Toetsingskader Belgische Natura 2000-gebieden	8
2.4.1	Stikstofdepositie	8
3	PROJECTGEGEVENS	9
3.1	Plangebied.....	9
3.2	Voorgenomen plan.....	9
3.3	Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.....	11
4	WAARDEN BESCHERMDE GEBIEDEN	13
4.1	Grensmaas.....	13
4.1.1	Gebiedsbeschrijving.....	13
4.1.2	Instandhoudingsdoelstellingen habitattypen en -soorten	14
4.1.3	Voorkomen en trend habitattypen en soorten.....	15
4.1.3.1	Habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten	15
4.2	Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek (Belgisch Natura 2000-gebied)	15
4.2.1	Gebiedsbeschrijving.....	15
4.2.2	Aangewezen habitattypes en soorten binnen Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek.....	16
5	ONDERZOEKSMETHODE	17
5.1	Toetsingskader	17
5.2	Methodiek	17
6	EFFECTEN	18
6.1	Natura 2000-gebieden	18
6.2	Verstoringsaspecten	18
6.3	Optredende effecten.....	18
6.3.1	Oppervlakteverlies	19
6.3.2	Versnippering	19
6.3.3	Verzuring door stikstof uit de lucht.....	19
6.3.4	Vermesting door stikstof uit de lucht.....	20
6.3.5	Verontreiniging.....	20
6.3.6	Verdroging.....	20
6.3.7	Verstoring door geluid	20
6.3.8	Verstoring door licht.....	21
6.3.9	Verstoring door trilling	21
6.3.10	Optische verstoring.....	22
6.3.11	Verstoring door mechanische effecten.....	22
7	CUMULATIEVE EFFECTEN	23
8	CONCLUSIES	24

GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	25
-------------------------------	----

BIJLAGEN

B1	SITUATIESCHETS VAN DE HUIDIGE SITUATIE
B2	SITUATIESCHETS VAN DE NIEUWE SITUATIE

TABELLEN

Tabel 1. Nederlandse Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied.....	12
Tabel 2. Belgische Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied.....	12
Tabel 3. Habitattypen en instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal (Ministerie van LNV, 2021).....	14
Tabel 4. Habitatrichtlijnsoorten en instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal (Ministerie van LNV, 2021).....	15
Tabel 5. Aangewezen habitattypes Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek.....	16
Tabel 6. Aangewezen soorten Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek.....	16
Tabel 7. Overzicht verstoringaspecten m.b.t. de revitalisering van de binnenhaven Maasbracht.....	18

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1. Ligging Scheepswerf en Machinefabriek Maasbracht (bron: PDOK).....	9
Afbeelding 2. Situatieschets van de huidige situatie (zie tevens bijlage 1 voor een meer uitgebreide schets).	10
Afbeelding 3. Situatieschets van de nieuwe situatie (zie tevens bijlage 2 voor een meer uitgebreide schets).	11
Afbeelding 4. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).	12
Afbeelding 5. Natura 2000-gebied Grensmaas (bron: AERIUS Monitor).	14

1 INLEIDING

1.1 Revitalisering Binnenhaven Maasbracht

Als grootste binnenhaven van Nederland is Maasbracht met recht hét centrum van de binnenvaart. De watergebonden bedrijvigheid in en rondom de binnenhaven van Maasbracht geeft een belangrijke impuls aan de regionale economie. De relatief milieuvriendelijke vervoerswijze maakt binnenvaart, in toenemende mate, tot een belangrijke sector voor het verduurzamen van onze economie. Zeker de combinatie met watergebonden bedrijvigheid biedt kansen voor het stimuleren van circulariteit, distributie en logistiek. De komende decennia ligt er bovendien een forse opgave voor binnenvaartschippers en -reders om de vloot aan binnenschepen te verduurzamen (schonere motoren of duurzame brandstoffen). De opgaves die spelen zorgen voor uitdagingen voor de binnenhaven van Maasbracht om, binnen deze veranderende context, haar positie vast te houden. Tullemans bv Oliehandel is een van de bedrijven die gevestigd is aan de binnenhaven van Maasbracht. Als brandstofleverancier ziet Tullemans bv Oliehandel de kans om haar eigen onderneming om te vormen tot een zogenaamde 'Clean Energy Hub'. Dit duurzame tankstation kan binnenvaartschepen bevoorraden met een aantal duurzame energiebronnen, zoals: CNG, LNG, elektriciteit, biodiesel en waterstof. Het is uiteindelijk de bedoeling dat Nederland in totaal 7 clean energy hubs krijgt, waarmee het voor de (inter)nationale concurrentiepositie cruciaal is dat één van deze hubs in Maasbracht komt te liggen.

Naast het toekomstbestendig maken van de eigen onderneming ziet Tullemans bv Oliehandel kansen in een bredere ontwikkeling in de omgeving. Hiermee wordt een impuls gegeven aan de toekomstbestendigheid en daarmee de positionering van de binnenhaven van Maasbracht.

Onderdeel van deze bredere gebiedsontwikkeling van de binnenhaven is de revitalisering van de bestaande Scheepswerf en Machinefabriek, gelegen aan de Bunkerhaven 3-5 te Maasbracht. Deze locatie is al 60 jaar een vertrouwd beeld in de binnenhaven en is gelegen aan de vaarroute van de Maas en het Julianakanaal. Het terrein is in het bezit van een eigen werkhaven met een dwarshelling van 115 meter waarmee verschillende reparatiewerkzaamheden aan schepen kan worden uitgevoerd.

Tullemans bv Oliehandel is voornemens om deze Scheepswerf en Machinefabriek Maasbracht te transformeren naar een duurzame en moderne scheepswerf. Een werf die geschikt is om de motoren van de vloot aan binnenschepen om te bouwen naar duurzame energie systemen. Een dergelijke werf zou uniek zijn voor Zuid-Nederland en levert tevens een enorme impuls voor de bedrijvigheid in de binnenvaarthaven van Maasbracht.

Ten behoeve van deze planontwikkeling en gegeven de ligging van de planlocatie ten opzichte van in de omgeving gelegen Natura 2000-gebieden, is het in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk om een voortoets op te stellen ter beoordeling van de eventuele negatieve effecten van de storingsfactoren op de kwaliteit van beschermde Natura 2000-gebieden.

Uit de conclusies van deze voortoets blijkt of een passende beoordeling noodzakelijk is. Een passende beoordeling is noodzakelijk indien significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden niet bij voorbaat zijn uit te sluiten.

1.2 Doelstelling

Met deze voortoets wordt onderzocht of voor de revitalisering van de Scheepswerf Maasbracht op de locatie Bunkerhaven 3-5 in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) al dan niet een vergunning aangevraagd dient te worden (zie voor een nadere toelichting over de Wnb hoofdstuk 2). Dit kan het geval zijn wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat het plan leidt tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van een of meerdere Natura 2000-gebieden.

Hiertoe worden in deze voortoets de volgende vragen onderzocht en beantwoord:

- Welke Natura 2000-gebieden liggen binnen de actieradius van het voorgenomen wijzigings- en uitbreidingsplan van de betreffende scheepswerflocatie?
- Voor welke habitatsoorten en kwalificerende habitattypen zijn de betreffende Natura 2000-gebieden aangewezen?
- Kunnen significant negatieve effecten op de uitbreidings- of instandhoudingsdoelstellingen van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden als gevolg van de aanleg en ingebruikname van de wijzigings- en uitbreidingsplannen op de betreffende scheepswerflocatie worden uitgesloten?
- Zijn de voorgenomen wijzigings- en uitbreidingsplannen die met de uitvoering van het plan plaatsvinden vergunning plichtig in het kader van de Wet natuurbescherming?

1.3 Leeswijzer

De voortoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 start met een beschrijving van het wettelijk kader van de Wet natuurbescherming. Ook wordt kort ingegaan op de overige natuurwetgeving.
- In hoofdstuk 3 is een beschrijving opgenomen van de voorgenomen wijzigings- en uitbreidingsplannen.
- Hoofdstuk 4 bevat een korte beschrijving van de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden die in de omgeving van het plangebied gelegen zijn.
- In hoofdstuk 5 is de onderzoeksmethode voor het bepalen van de effecten op de Natura 2000-gebieden uiteengezet.
- Op grond van de verkregen onderzoeksresultaten worden in hoofdstuk 6 de effecten van de voorgenomen ingrepen op de beschermde natuurgebieden beschreven.
- In hoofdstuk 7 wordt aangegeven in hoeverre rekening gehouden dient te worden met cumulatieve effecten.
- Het laatste hoofdstuk (8) bevat de conclusies en aanbevelingen van de voortoets, waarbij aangegeven wordt of de ingrepen die voor het plan plaatsvinden vergunning plichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Daarbij wordt tevens aangegeven of, en zo ja, welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om planrealisatie mogelijk te maken.

2 WETTELIJK KADER

2.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is vanaf 1 januari 2017 van kracht. Deze wet is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie segmenten: bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en bescherming van houtopstanden. Dit hoofdstuk geeft een beknopte toelichting op het wettelijke kader voor deze voorttoets: de bescherming van Natura 2000-gebieden.

2.2 Bescherming Natura 2000-gebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming richt zich op beheer, herstel en bescherming van de Natura 2000-gebieden die in het kader van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn beschermd moeten worden.

De Natura 2000-gebieden zijn aangewezen om de achteruitgang van de biodiversiteit in Europa een halt toe te roepen. Habitatrichtlijngebieden zijn daarbij specifiek gericht op de bescherming van natuurlijke en halfnatuurlijke habitattypen (vegetatietypen) en op specifieke planten- en diersoorten (exclusief vogels). De Vogelrichtlijngebieden betreffen speciale beschermingszones voor zeldzame of bedreigde vogels (broedgebieden en/of overwinteringsgebieden). Voor de verschillende Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor de aanwezige beschermde habitattypen en/of doelsoorten.

Ter bescherming van de natuurwaarden waarvoor de verschillende Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, mogen projecten of plannen die de kwaliteit van de habitattypen kunnen verslechteren of die een verstorend effect hebben op de aangewezen soorten, niet zonder meer worden uitgevoerd. Hierbij is van belang dat de Wet natuurbescherming een zogenaamde 'externe werking' kent. Dit houdt in, dat ook voor projecten en plannen buiten beschermde gebieden getoetst moet worden of zij een negatief effect kunnen hebben op het beschermde gebied.

2.3 Toetsingskader

2.3.1 Toetsing aan projecten en plannen

In de Wet natuurbescherming wordt voor effectbeoordeling op Natura 2000-gebieden onderscheid gemaakt tussen projecten en plannen. Zo is sprake van een project in geval van een "fysieke ingreep in het natuurlijk milieu". Een nieuw bestemmingsplan voor de inrichting Scheepswerf en Machinefabriek Maasbracht' kan in het kader van de Wet natuurbescherming worden aangeduid als een plan. De wijze van toetsing van effecten kan voor projecten en plannen verschillen.

Een uit te voeren project of plan dient te worden getoetst aan artikel 2.7 lid 1 en artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming. Volgens deze artikelen moet worden nagegaan of het plan/project, alleen of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Bij de toetsing van een plan gelden de volgende uitgangspunten:

- In de toetsing wordt uitgegaan van de maximale mogelijkheden die binnen het plan worden geboden.
- De toetsing vindt plaats ten opzichte van de bestaande, feitelijke en legale situatie binnen het plangebied.

Bij de toetsing van een project gelden de volgende uitgangspunten:

- In de toetsing wordt uitgegaan van de daadwerkelijke werkzaamheden en materieel welke voor de uitvoering van het project noodzakelijk zijn.

- De toetsing vindt plaats ten opzichte van de bestaande, feitelijke en legale situatie binnen het plangebied.

In hoofdstuk 5, waarin de onderzoeksmethodiek binnen deze voortoets wordt toegelicht, wordt ingegaan op het toetsingskader.

2.3.2 Effectbeoordeling

In een voortoets in het kader van de Wet natuurbescherming wordt nagegaan of op voorhand kan worden uitgesloten dat een plan of project negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelen in Natura 2000-gebieden, of significant versturende effecten kan hebben op de habitattypen en soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Wanneer uit de voortoets blijkt dat significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en/of aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet kunnen worden uitgesloten, dan kan vervolgonderzoek nodig zijn. De toetsing zal een van de volgende conclusies opleveren:

- Significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van nabij gelegen Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Een verdere toetsing is niet nodig en er hoeft geen Wnb-vergunning bij het bevoegd gezag te worden aangevraagd.
- Effecten kunnen niet worden uitgesloten, maar leiden naar verwachting niet tot significante negatieve effecten of kunnen door het treffen van mitigerende maatregelen worden weggenomen. In overleg met het bevoegd gezag kan dan worden besloten om een verstorings- en verslechteringstoets uit te voeren.
- Er is kans op een (significant) negatief effect, dat niet eenvoudig te verzachten of weg te nemen is door het treffen van mitigerende maatregelen. In dat geval moet nadere toetsing plaatsvinden van het effect in een passende beoordeling. Blijkt sprake van significant negatieve effecten, dan moet aangetoond worden dat wordt voldaan aan de ADC-criteria (ontbreken van Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang, Compensatie).

2.4 Toetsingskader Belgische Natura 2000-gebieden

Buitenlandse Natura 2000-gebieden vallen niet onder de reikwijdte van artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming. Artikel 6, derde lid van de Habitatrichtlijn bepaalt dat voor een plan of project dat significante effecten kan hebben op een Natura 2000-gebied een passende beoordeling moet worden gemaakt en slechts toestemming voor het plan of project wordt gegeven wanneer de zekerheid is verkregen dat het de natuurlijke kenmerken niet zal aantasten.

2.4.1 Stikstofdepositie

Voor wat betreft het Belgische geldt dat dit toetsingskader nog ontwikkeld wordt. Tot duidelijk is hoe het toetsingskader in België eruit ziet, wordt ook voor Belgische gebieden getoetst aan het Nederlandse toetsingskader.

3 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk is een beschrijving opgenomen van het voorgenomen plan, waarbij wordt ingegaan op de geografische ligging en karakteristieken van het plangebied, de geplande voorgenomen wijzigings- en uitbreidingsplannen, het toekomstig gebruik binnen het plangebied en de ligging ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

3.1 Plangebied

De Scheepswerf en Machinefabriek ligt ten westen van Maasbracht. De omgeving wordt gekenmerkt door natuur, landbouw en bedrijventerrein. Aan de noordoostkant wordt het plangebied omsloten door scheepswerven bedrijfsgebouwen. Direct ten zuidoosten van het plangebied is een kanaal en sluis gelegen. Hier liggen ook enkele woonboten en iets verder naar het oosten ligt Maasbracht. Het grote Natura 2000-gebied 'Grensmaas' ligt ten westen van het plangebied en strekt zich verder uit richting het zuiden. Navolgende afbeelding geeft een geografisch overzicht van de ligging van de scheepswerf.

Afbeelding 1. Ligging Scheepswerf en Machinefabriek Maasbracht (bron: PDOK).

3.2 Voorgenomen plan

De scheepswerf zal gefaseerd gerevitaliseerd worden (afbeeldingen 2 en 3). Zodoende blijft de scheepswerf gedurende deze revitaliseringsperiode operationeel. Op dit moment wordt ingeschat dat de revitalisering wordt uitgesmeerd over een periode van circa 10 jaar waarbij navolgende fasering gevolgd wordt:

Fase 1: Realisatie van een kantoor, kantine en vaste torenkraan

Fase 1 bestaat uit het realiseren van een kantoor en kantine voorziening en een vaste torenkraan. Hierbij dient bestaande bebouwing (kantoor en kantine) gesloopt te worden. Deze sloop dient tevens ter compensatie voor het bergend vermogen. De volumes die vrij komen maar niet ingezet worden voor de realisatie van het kantoor, kantine en torenkraan worden meegenomen naar de volgende fases.

Fase 2: Ontwikkeling van de nieuwe hellingbaan.

Fase 2 heeft betrekking op de ontwikkeling van de nieuwe hellingbaan. De nieuwe hellingbaan wordt vergroot naar 150 meter waardoor grotere schepen gerepareerd en onderhouden kunnen worden. Hierbij wordt tevens de olieafscheider verplaatst en een torenkraan op rails gerealiseerd.

Fase 3: Realisatie grondwerk buitenterrein en plaatsen nieuwe harde keringen

Om deze fase te realiseren dient er eerst een bestemmingsplanwijziging uit gevoerd te worden waarbij de volgende activiteiten/onderdelen gewijzigd worden:

- Grenscorrectie tussen bestemmingen water en bedrijventerrein en omgedraaid.
- Grenscorrectie tussen bestemmingen bedrijventerrein en groen/verkeer.
- Grondverwerving (aankoop van grond).
- Hele waterplas aanmerken als werkstrook (dit ten behoeve van toestaan droogdok).
- Mogelijk maken van de activiteit scheepsrecycling.
- Bouwhoogte wijzigen. Bouwhoogte naar 20 meter.

Fase 4: Sloop en nieuwbouw van loodsen (per loods)

Fase 4 betreft de sloop en nieuwbouw van de bestaande loodsen op het terrein. Een en ander binnen de kaders van het beoogde bestemmingsplan waarbij de beoogde nieuwbouw nu indicatief is ingetekend.

In deze voortoets worden de mogelijke effecten beschreven.

Afbeelding 2. Situatieschets van de huidige situatie (zie tevens bijlage 1 voor een meer uitgebreide schets).

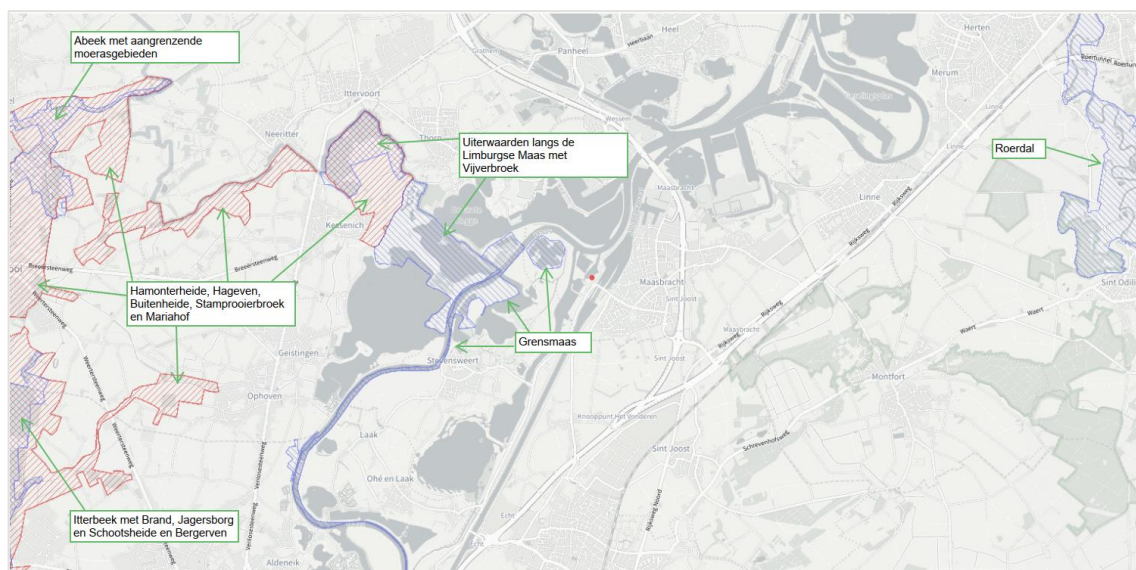

Afbeelding 3. Situatieschets van de nieuwe situatie (zie tevens bijlage 2 voor een meer uitgebreide schets).

3.3 Ligging plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden

Het plangebied is niet gelegen binnen of aangrenzend aan een Natura 2000-gebied. De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden betreffen 'Grensmaas' en 'Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek', welke respectievelijk op 0,5 kilometer en 1,5 kilometer afstand zijn gelegen. Overige Natura 2000-gebieden zijn op grotere afstand gelegen. Afhankelijk van de uitkomsten van de effectbeoordeling voor deze gebieden moet mogelijk naar gebieden op grotere afstand gekeken worden. Indien significante negatieve effecten voor deze gebieden uitgesloten kunnen worden, dan kunnen effecten op de overige gebieden gezien de veel grotere afstand tot het plangebied eveneens uitgesloten worden. Dit tenzij gebieden op grotere afstand zijn aangewezen voor habitattypen met een grotere gevoeligheid. Dit laatste is hier niet het geval.

De grafisch weergegeven Natura 2000-gebieden zijn niet gelijk aan de Natura 2000-gebieden met een relevante bijdrage, maar geven slechts een overzicht van de ligging van het plan ten opzichte van nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Afbeelding 4. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

Tabel 1. Nederlandse Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied.

Natura 2000-gebieden in Nederland	Type N2000 gebied	Afstand tot het plangebied
Grensmaas	Habitatrichtlijn	circa 0,5 km
Roerdal	Habitatrichtlijn	circa 7,5 km

Tabel 2. Belgische Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied.

Natura 2000-gebieden in België	Type N2000 gebied	Afstand tot het plangebied
Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek	Habitatrichtlijn	circa 1,5 km
Hamonterheide, Hageven, Buitenheide, Stamprooierbroek en Mariahof	Vogelrichtlijn	circa 3,3 km
Abeek met aangrenzende moerasgebieden	Habitatrichtlijn	circa 7,5 km
Itterbeek met Brand, Jagersborg en Schootsheide en Bergerven	Habitatrichtlijn	circa 9 km

4 WAARDEN BESCHERMDE GEBIEDEN

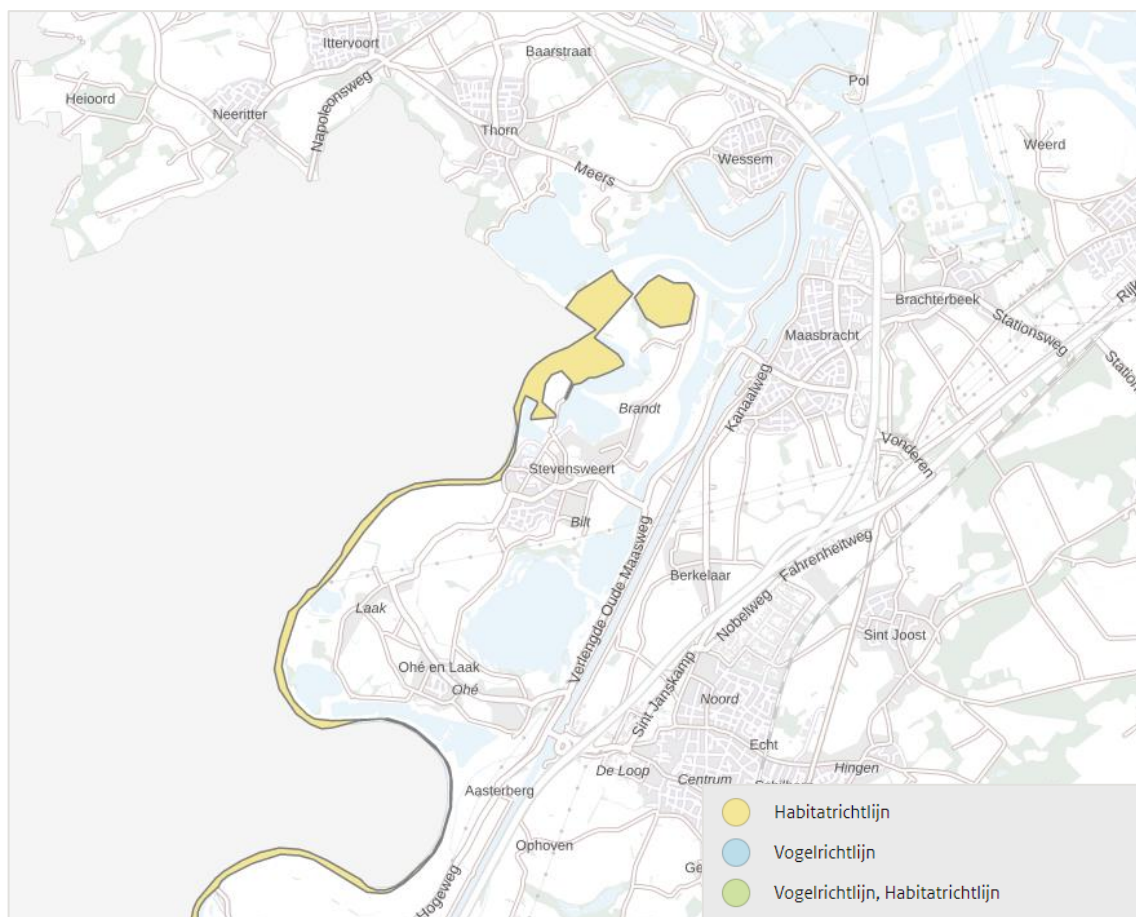
In dit hoofdstuk zijn een beknopte gebiedsbeschrijving en de instandhoudingsdoelstellingen opgenomen van in de omgeving voorkomende Natura 2000-gebieden. Verder is aangegeven welke habitattypen en vogel- en habitatrichtlijnsoorten in de Natura 2000-gebieden voorkomen en of deze te maken hebben met een positieve, neutrale of negatieve trend, op basis van de huidige situatie. Tevens zijn voor Belgische Natura 2000-gebieden die binnen de invloedssfeer van het plangebied vallen de aangewezen habitattypen en soorten uiteengezet.

4.1 Grensmaas

4.1.1 Gebiedsbeschrijving

De Grensmaas vormt tussen Maastricht en Maasbracht de grens met België. De Grensmaas heeft het karakter van een vrij afstromende grindrivier. De oorspronkelijke Grensmaas werd gekenmerkt door een dynamische overstromingsvlakte met grindbanken, hoogwatergeulen, open ooi-bos en veel pioniermilieus op zand en grind. De huidige Grensmaas is als gevolg van insnijding van haar zomerbed en opslibbing van de weerden een smalle, diep gelegen loop geworden. Deze ligt tussen hoge weerden die worden geflankeerd door gronden van oudere oorsprong. De slingerende rivier is 's zomers vaak zeer ondiep. Stroomafwaarts van Maaseik wordt het verval van de rivier kleiner en de weerden breder. Hier zijn in het verleden dikke pakketten grind afgezet. In deze regio hebben grootschalige delfstofwinningen plaatsgevonden. Daardoor is een veelheid aan plassen in het landschap ontstaan, de Maasplassen. In dit Maasplassengebied liggen rondom Stevensweert en Thorn enkele natuurontwikkelingssterreinen, waar onder Koningsteen, die deel uitmaken van het gebied. Het Belgische deel van de rivier de Maas is niet aangemeld als Natura 2000 gebied. Nederland staat dus voor de opgave om water- en oeverdoelen te bereiken in de Nederlandse helft van de rivier. Belgische activiteiten kunnen de kwaliteit van het Nederlandse Natura 2000 gebied beïnvloeden. Het behalen van de Natura 2000 doelen voor de Grensmaas vergt mogelijk inspanningen van beide landen. Belgische inspanningen zijn door Nederland niet afdwingbaar. In het op te stellen beheerplan dient naar grensoverschrijdende afstemming te worden gezocht. Van circa 2008 tot 2022 wordt, mede op initiatief van de overheid het Grensmaasproject uitgevoerd. Naast hoogwaterbescherming levert dit project een belangrijke bijdrage aan grootschalige natuurontwikkeling in het Grensmaasgebied en ecologisch herstel van de rivier. Dit door het geven van ruimte aan de natuurlijke dynamiek van de rivier en beken en het realiseren van een aaneengesloten natuurontwikkelingsgebied waarbij het Nederlandse deel van het rivierpark Grensmaas zoveel mogelijk wordt gekoppeld aan aanliggende bos- en natuur(ontwikkelings)gebieden.

In afbeelding 5 is de ligging van het gebied weergegeven.

Afbeelding 5. Natura 2000-gebied Grensmaas (bron: AERIUS Monitor).

4.1.2 Instandhoudingsdoelstellingen habitattypen en -soorten

In tabel 3 en 4 zijn de instandhoudingsdoelstellingen van de habitattypen en de habitat- en vogelrichtlijnsoorten opgenomen waarvoor Natura 2000-gebied Grensmaas is aangewezen.

Tabel 3. Habitattypen en instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal (Ministerie van LNV, 2021).

Habitatype	Habitatsubtype	Status doel	Oppervlakte	Kwaliteit	Relatieve bijdrage	Kernopgave
H3260B - Beken en rivieren met waterplanten	grote fonteinkruiden	definitief	>	=	A	
H3270 - Slikkige rivieroever		definitief	=	>		3.04,W
H6430A - Ruigten en zomen	moerasspirea	definitief	=	=	C	
H6430C - Ruigten en zomen	droge bosranden	ontwerp	=	=	C	
H91E0A* - Vochtige alluviale bossen	zachthoutoobossen	definitief	=	>	C	
H91E0C* - Vochtige alluviale bossen	beekbegeleidende bossen	ontwerp	=	>	C	8.03

Doelstelling: = behoudsdoelstelling, > verbeter- of uitbreidingsdoelstelling, = (<) en > (<) afname toegestaan ten gunste van ander habitatype.

Relatieve bijdrage: Betekenis van het gebied, naar oppervlakte van het habitatype/omvang van de soort: oppervlakte/populatie in het onderhavige gebied uitgedrukt als percentage van de landelijke oppervlakte: A4: >75%; A3: 50-75%; A2: 30-50%; A1: 15-30%; B2: 6-15%; B1: 2-6%; C: <2%.

Tabel 4. Habitatrichtlijnsoorten en instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Brabantse Wal (Ministerie van LNV, 2021).

Soort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied	Kwaliteit leefgebied	Relatieve bijdrage	Kernopgaven
H1099 - Rivierprik	definitief	>	=	=	B	3.01,W
H1106 - Zalm	definitief	>	=	=	C	3.01,W
H1163 - Rivierdonderpad	definitief	=	=	=		
H1337 - Bever	definitief	>	=	=	B1	

Doelstelling: = behoudsdoelstelling, > verbeter of uitbreidingsdoelstelling, = (<) en > (<) afname toegestaan ten gunste van ander habitatype.

Relatieve bijdrage: Betekenis van het gebied, naar oppervlakte van het habitatype/omvang van de soort: oppervlakte/populatie in het onderhavige gebied uitgedrukt als percentage van de landelijke oppervlakte: A4: >75%; A3: 50-75%; A2: 30-50%; A1: 15-30%; B2: 6-15%; B1: 2-6%; C: <2%.

4.1.3 Voorkomen en trend habitattypen en soorten

In de Grensmaas komen de rivierprik, zalm, rivierdonderpad en bever voor (aangewezen habitatrichtlijnsoorten voor dit gebied). Een kaart met het voorkomen van habitattypen binnen Natura 2000-gebied Grensmaas is beschikbaar via AERIUS Monitor.

4.1.3.1 Habitattypen en Habitatrichtlijnsoorten

De rivierloop van de Grensmaas is van belang voor vlottende waterranonkel en rivierfonteinkruid waarvan de begroeiingen tot het habitatype beken en rivieren met waterplanten, grote fonteinkruiden (H3260B) worden gerekend. Slikkige rivieroeveren (H3270) komen overal voor langs de Grensmaas, met name op de luwe delen. Op Koningsteen is een zone met het habitatype ruigten en zomen, moerasspirea (H6430A) aanwezig rond de noordelijke plas. Goed ontwikkelde vochtige alluviale bossen, zachthoutoibossen (H91E0A) komt voor op Koningsteen en rond de Visvijver. Daarnaast zijn er enkele plekken relatief jong ooibos aanwezig langs de Molensteense Plas en op twee eilanden in de Grensmaas bij Borgharen en Meers. Het zachthoutoibos van Koningsteen en de Visvijver is belangrijk als leefgebied voor de bever (H1337) die verder ook voorkomt rond de Molensteense Plas en de Dilkensplas. Ook in het zuidelijk deel van de Grensmaas (het vrij afstromende deel) heeft de soort zich inmiddels gevestigd. Vermoedelijk zijn de dieren van de Koningsteen en omstreken vooral afkomstig uit de groep van in Nederland uitgezette dieren en de dieren in het zuidelijk deel uit de Waalse populatie (ook uitgezet). De rivierdonderpad (H1163) komt verspreid voor in de Grensmaas waar de soort zich onder andere tussen grote keien en breuksteenbestortingen kan voortplanten. De rivierprik (H1099) is zeldzaam geworden in de Grensmaas en is momenteel alleen incidenteel migrerend te verwachten. De soort komt reproducerend voor in het Maasbekken net stroomafwaarts de Grensmaas. Aangenomen is dat een deel van de populatie benedenstrooms van de stuw van Linne ook de Grensmaas kan bereiken. De oorspronkelijke Maaszalm is uitgestorven en natuurlijke zalmpopulaties komen in Nederland niet meer voor. Incidenteel zijn er de laatste jaren meldingen van de zalm (H1106) in de Grensmaas. Mogelijk gaat het hierbij om dieren die afkomstig zijn van het Belgische Maasdal waar in het kader van het sootherstelprogramma "Saumon 2000" jonge zalmen en eieren zijn uitgezet. De Grensmaas heeft hiervoor dus een doortrekfunctie.

4.2 Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek (Belgisch Natura 2000-gebied)

4.2.1 Gebiedsbeschrijving

Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek (Rivierpark Maasvallei) vormt de grens vormt tussen Belgisch en Nederlands Limburg. Deze indrukwekkende, soms wispelturige, regenrivier meandert door een landschap van overstromingsgraslanden, ruigten, broekbossen, hardooibossen en grindplassen. Otter en bever horen er thuis.

4.2.2 Aangewezen habitattypes en soorten binnen Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek

In de twee tabellen hieronder zijn de aangewezen habitattypes en de aangewezen soorten voor Natura 2000-gebied Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek opgenomen.

Tabel 5. Aangewezen habitattypes Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek.

Habitattypes
Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type Magnopotamion of Hydrocharition (3150)
Submontane en laagland rivieren met vegetaties behorend tot het Ranunculion fluitans en het Callitriche-Batrachion (3260)
Rivieren met slikoevers met vegetaties behorend tot het Chenopodietum rubri p.p. en Bidention p.p. (6120)
Kalkminnend grasland op dorre zandbodem (6120)
Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones, subtype 6430_nr - natte ruigten, 6430_hw verbond van harig wilgenroosje, 6430_bz nitrofiële boszomen met minder algemene plantensoorten (6430)
Laaggelegen schraal hooiland (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis), subtype 6510_huk - kalkrijk kamgrasland en 6510_hus glanshaverhooilanden (6510)
Overgangs- en trilveen, subtype 7140_meso - mineraalarm circumneutraal overgangsveen (7140)
Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukbossen behorend tot het Carpinion-betuli (9160)
91EO - Alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), subtype 91EO_meso - mesotrofe elzenbroekbossen, 91EO_eutr - ruigte-elzenbossen (91EO)
Alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae), subtype 91EO_wvb - wilgenvloedbos (91EO)
Gemengde oeverformaties met Quercus robur, Ulmus laevis en Ulmus minor, Fraxinus excelsior of Fraxinus angustifolia, langs de grote rivieren (Ulmenion minoris) (91F0)

Tabel 6. Aangewezen soorten Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek.

Soorten
Bittervoorn
Boomkikker
Europese bever
Kamsalamander
Kleine modderkruiper
Kwartelkoning
Otter
Poelkikker
Rivierdonderpad
Rivierrombout

5 ONDERZOEKSMETHODE

In dit hoofdstuk wordt het toetsingskader en de onderzoeksmethodiek beschreven voor de effecten van de diverse storingsfactoren als gevolg van de revitalisering van de binnenhaven in Maasbracht op de omliggende Natura 2000-gebieden.

5.1 Toetsingskader

Natura 2000-gebieden in Nederland

Toetsingskader Natura 2000 voor het bepalen van effecten van een bestemmingsplan

Bij planontwikkeling dienen de effecten van de maximale planologische invulling getoetst te worden. Plantoetsing vindt voor alle mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling op Natura 2000-gebieden plaats ten opzichte van de bestaande, feitelijke en legale situatie ten tijde van vaststelling van het plan.

In het bovenstaande kader is aangegeven dat de effecten als gevolg van de uitvoer van het plan moeten worden beschouwd ten opzichte van de bestaande, feitelijke en legale situatie binnen het plangebied.

Onderhavig onderzoek beziet op de mogelijke effecten ten gevolge van de wijzigings- en uitbreidingsplannen voor de scheepswerf, in het kader van de aanvraag vergunning Wet natuurbescherming.

Natura 2000-gebieden in België

In paragraaf 2.4 is het toetsingskader toegelicht voor de Natura 2000-gebieden gelegen in België. Het dichtstbijzijnde in België gelegen Natura 2000-gebied tot de planlocatie, ligt op een afstand van circa 1,5 km (tabel 2). Het daaropvolgende dichtstbijzijnde gebied is gelegen op een afstand van circa 3,3 km.

Met het betreffende onderzoek worden eventuele significante effecten op natuurlijke kenmerken, op Natura 2000-gebieden die in België gelegen zijn, die voortkomen uit het voorliggende wijzigings- en uitbreidingsplan in kaart gebracht.

5.2 Methodiek

Om te toetsen of het plan significant negatieve effecten veroorzaakt op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in de omgeving, zijn de relevante storingsfactoren en gevoelige habitattypen en soorten nader onderzocht.

6 EFFECTEN

In dit hoofdstuk wordt beoordeeld welke storingsfactoren de revitalisering van de binnenhaven van Maasbracht met zich meebrengt. Er wordt hierbij nagegaan of de betreffende Natura 2000-gebieden gevoelig zijn voor deze mogelijke storingsfactoren.

6.1 Natura 2000-gebieden

De planlocatie ligt op korte afstand (circa 500 m en 1,5 km) van twee Natura 2000-gebieden. Het gaat hierbij om de volgende twee gebieden:

1. Grensmaas
2. Uiterwaarden langs de Limburgse Maas met Vijverbroek

De situering van deze twee gebieden ten opzichte van de planlocatie is weergegeven in afbeelding 4. Verder is in hoofdstuk 3 voor ieder van deze gebieden een korte beschrijving van de relevante kenmerken opgenomen.

6.2 Verstoringaspecten

De effectenindicator van het Ministerie van LNV is geraadpleegd om de verstoringaspecten in kaart te brengen die mogelijk relevant zijn voor de voorgenomen plannen. Hiervoor is in de effectenindicator de activiteit 'industrie' geselecteerd. Deze activiteit sluit het beste aan op de voorliggende plannen binnen het plangebied. De effectenindicator is een instrument waarmee mogelijke schadelijke effecten ten gevolge van de activiteit en plannen kunnen worden verkend, maar dient met name als leidraad. In onderhavige toets wordt deze dan ook gebruikt als richtlijn.

Op basis van de voorgenomen planuitvoering kunnen onderstaande verstoringaspecten (tabel 10) een mogelijk schadelijk effect hebben op de instandhoudingsdoelstelling van nabijgelegen Natura 2000-gebieden. In de hiernavolgende paragrafen worden deze verstoringaspecten toegelicht.

Tabel 7. Overzicht verstoringaspecten m.b.t. de revitalisering van de binnenhaven Maasbracht

Verstoringaspecten (nummering effecten vanuit effectenindicator)
Oppervlakteverlies (1)
Versnippering (2)
Verzuring door stikstof uit de lucht (3)
Vermesting door stikstof uit de lucht (4)
Verontreiniging (7)
Verdroging (8)
Verstoring door geluid (13)
Verstoring door licht (14)
Verstoring door trilling (15)
Optische verstoring (16)
Verstoring door mechanische effecten (17)

6.3 Optredende effecten

Het plangebied bevindt zich niet binnen een Natura 2000-gebied (het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Grensmaas ligt op een afstand van circa 500 meter tot de planlocatie). De uitvoering van het plan leidt hiermee niet tot wijzigingen in het huidige gebruik, betreding of andere handelingen binnen de begrenzingen van Natura 2000-gebieden. Dit betekent dat verschillende verstoringfactoren al op voorhand kunnen worden uitgesloten

(oppervlakteverlies, versnippering, verandering in populatiedynamiek en bewuste verandering soortensamenstelling). Daarnaast worden ook effecten beoordeeld die op Natura 2000-gebieden, die op grotere afstand gelegen zijn, een negatief effect kunnen veroorzaken. In de navolgende paragrafen wordt per verstoringsfactor toegelicht of al dan niet sprake is van negatieve effecten.

6.3.1 Oppervlakteverlies

Kenmerk: afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen (Effectenindicator, 2022).

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: Er treedt geen effect op. Er is geen sprake van overlapping van het plangebied met omliggende Natura 2000-gebieden. Er vinden geen veranderingen in bedrijfsvoering plaats. De huidige, verouderde, bebouwing wordt vervangen door nieuwbouw. De gronden waarop de vervangende nieuwbouw zijn voorzien, bestaan nu uit open grasveld en (half)verharding. Er zijn dus geen habitattypen uit de habitatrichtlijn gesitueerd op de locatie. Ook kent het gebied hierdoor geen geschikte broed- of foerageerplek voor diersoorten waarvoor omliggende Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Voor de planontwikkeling worden ook geen beschoeiingen gerooid of bomen gekapt met mogelijke verblijfplaatsen. De instandhoudingsdoelen van de Natura 2000 komen op het gebied van oppervlakteverlies niet in het geding.

6.3.2 Versnippering

Kenmerk: van versnippering is sprake bij het uiteenvallen van het leefgebied van soorten (Effectenindicator, 2022).

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: Er treedt geen effect op. Er is geen sprake van doorsnijding van Natura 2000-gebieden of broed- en foerageergebieden van de aangewezen soorten. Tevens wordt er geen verbindingzone tussen twee Natura 2000 gebieden verbroken.

6.3.3 Verzuring door stikstof uit de lucht

Kenmerk: Verzuring van bodem of water is een gevolg van de uitstoot (emissie) van stikstof (stikstofoxide (NO_x), ammoniak (NH₃)). Deze verzurende stoffen komen via lucht of water in de grond terecht en leiden aldus tot het zuurder worden van het biotische milieu. De belangrijkste bronnen van verzurende stoffen zijn de landbouw, het verkeer en de industrie. (Effectenindicator, 2022)

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: Significant negatieve effecten door de storingsfactor verzuring door stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn op voorhand uit te sluiten.

Sinds 1 juli jl. is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) en alsmede het Besluit (Bsn) in werking getreden. Dit betekent dat voor de aanlegfase een stikstofdepositieonderzoek niet langer noodzakelijk is. Voor de gebruiksfase is een stikstofdepositieonderzoek nog steeds noodzakelijk, wanneer effecten als gevolg van stikstofdepositie op voorhand niet kunnen worden uitgesloten.

Conform de Wet natuurbescherming mag de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet toenemen. Er geldt dan ook een grenswaarde van 0,00 mol/hectare/jaar.

Na de revitalisering zal de stikstofdepositie per saldo afnemen vergeleken met de huidige situatie. De nieuwe gebouwen worden gasloos uitgevoerd en de nieuwe torenkraan is elektrisch. Het aantal verkeersbewegingen blijft gelijk. Er is dus geen toename in stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden. Een effect kan dus redelijkerwijs worden uitgesloten. Dit dient te worden aangetoond met een depositieberekening.

6.3.4 Vermesting door stikstof uit de lucht

Kenmerk: Vermesting is in dit geval de 'verrijking' van ecosystemen door stikstofdepositie. Het gaat daarbij om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden) LET OP: veresting kan ook optreden door nitraat- en fosfaataanvoer via het oppervlaktewater. (Effectenindicator, 2022)

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: Significant negatieve effecten door de storingsfactor verzuring door stikstofdepositie op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden zijn op voorhand uit te sluiten. Zie hiervoor de toelichting in paragraaf 6.3.3.

6.3.5 Verontreiniging

Kenmerk: Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem-/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht. (Effectenindicator, 2022)

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: De voorgenomen wijzigingen betreffen het vervangen van bestaande, verouderde bebouwing, het uitbreiden van de bestaande hellingbaan en het realiseren van een elektrische torenkraan op een reeds bestaande scheepswerf. Door deze wijzigingen ontstaat geen toename van verkeersbewegingen in de omgeving van de Natura 2000-gebieden. De bouwwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd met materiaal en materieel dat voldoet aan huidige wet- en regelgeving, waardoor verontreiniging wordt tegengegaan. Daarnaast zullen er geen verontreinigende stoffen worden geloosd op oppervlaktewater. Een effect kan dus worden uitgesloten.

6.3.6 Verdroging

Kenmerk: Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is zo lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand. (Effectenindicator, 2022)

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Grensmaas ligt op een afstand van circa 500 meter ten westen van de scheepswerf. Ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden zal geen onttrekking van (grond)water plaatsvinden. De aanleg van voorzieningen veroorzaken geen verandering in de grondwaterstand en geen veranderingen in de stromingsrichting buiten het terrein en daarmee zijn er geen veranderingen in de kwelstroom. Hierdoor heeft de revitalisering van de binnenhaven Maasbracht geen effect op verdroging van het Natura 2000-gebied Grensmaas en verderweg gelegen gebieden.

6.3.7 Verstoring door geluid

Kenmerk: verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer danwel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie. (Effectenindicator, 2022)

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: De habitattypen zijn niet gevoelig voor verstoring door geluid. Wel zijn de bever, rivierdonderpad, rivierprik en zalm hiervoor gevoelig. De gronden waarop de voorgenomen werkzaamheden zijn voorzien, bestaan nu uit open grasveld en (half)verharding. Het gebied kent hierdoor geen geschikte broed- of foerageerplek voor diersoorten waarvoor omliggende Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Het is uitgesloten dat het plangebied in gebruik is door habitatsoorten en vogelrichtlijnsoorten. Tussen Natura 2000-gebied grensmaas en de scheepswerf is hoger gelegen terrein aanwezig. Dit zorgt voor afscherming. Bovendien

is in de huidige situatie in en rond de planlocatie reeds sprake van verstoring door geluid als gevolg van de in gebruik zijnde scheepswerf en het industrieterrein Bunkerhaven, waarop de scheepswerf gelegen is. Er kan worden uitgesloten dat de geluidsbronnen die in de aanleg- en gebruiksfase van de vervangende nieuwbouw afkomstig zijn, boven de geluidsbronnen afkomstig van het industrieterrein en bestaande scheepswerf uit komen. Kijkend naar de ligging van de planlocatie op het industrieterrein, kan van soorten die zich hebben gevestigd in de omgeving van de planlocatie worden aangenomen dat deze tot op zekere hoogte gewend zijn aan verstoring door geluid en zich hier op hebben aangepast en daardoor geen verstoring ondervinden door de revitalisering van de scheepswerf. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van geluidsverstoring zijn daarom op voorhand uit te sluiten.

6.3.8 Verstoring door licht

Kenmerk: verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc. (Effectenindicator, 2022).

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanlegfase: In de uitvoeringsfase kan bouwverlichting (extra verlichting ten opzichte van wat in de huidige situatie reeds aanwezig is) binnen de planlocatie nodig zijn. Dit kan zorgen voor lichtverstrooiing binnen de planlocatie en de directe omgeving. De verstoringcontour van lichtverstrooiing is afhankelijk van het type verlichting en de oriëntatie van de lichten. In de contracteisen voor de aannemer wordt de voorwaarde opgenomen dat werkzaamheden alleen overdag uitgevoerd mogen worden. Hierdoor hoeft er in de avond geen bouwverlichting gebruikt te worden. Hiermee zijn negatieve effecten door verlichting in de aanlegfase uitgesloten.

Gebruiksfase: De habitattypen en de bever zijn niet gevoelig voor verstoring door licht. Wel zijn mogelijk de rivierdonderpad, rivierprik en zalm hiervoor gevoelig. Het gebied kent geen geschikt leefgebied voor de habitattoorten. Het is dus uitgesloten dat het plangebied in gebruik is door habitattoorten. Van verstoring door licht op de planlocatie is daarom geen sprake.

In de toekomstige situatie komt er verlichting bij. De armaturen zorgen ervoor dat de verlichting naar beneden gericht is en er geen sprake is van verrekende lichtverstrooiing. Het nabijgelegen Natura 2000-gebied wordt ter hoogte van de weilanden naast de Oude Maas volledig afgeschermd door opgaande begroeiing. Met het type verlichting en de hoogte van de verlichtingsbronnen kan hiermee worden uitgesloten dat de verlichting in de huidige en de toekomstige situatie tot binnen het Natura 2000-gebied reikt. Van verstoring door licht op Natura 2000-gebied Grensmaas en verderweg gelegen gebieden kan dus worden uitgesloten.

6.3.9 Verstoring door trilling

Kenmerk: Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc. (Effectenindicator, 2022).

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: Alle habitattoorten met een instandhoudingsdoel voor de Grensmaas zijn gevoelig voor trillingen. Het gebied kent geen geschikte leefgebied voor de habitattoorten. Er kan uitgesloten worden dat het plangebied in gebruik is door habitattoorten. Van verstoring door trilling op de planlocatie is daarom geen sprake. Bovendien is in de huidige situatie in en rond de planlocatie reeds sprake van verstoring door trilling als gevolg van de in gebruik zijnde scheepswerf en het industrieterrein Bunkerhaven waarop de scheepswerf gelegen is. Dit industrieterrein is hiermee tevens op korte afstand van Natura 2000-gebied Grensmaas gelegen.

Er kan worden uitgesloten dat de trillingsbronnen die van de revitalisering van de binnenhaven afkomstig zijn, boven de trillingsbronnen die afkomstig zijn van het industrieterrein uit komen.

In het rapport 'Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijnakken' (Arcadis, 2014) wordt gesteld dat verstoring door mechanische effecten en trillingen aan de orde kunnen zijn bij onder andere heiverkzaamheden. De ecologische effectafstanden van trillingen door de grond zijn echter maar klein en vallen in het niet bij de effectafstand van geluidstrillingen.

Een negatief effect door geluid op omliggende Natura 2000-gebieden is in paragraaf 6.3.13 al uitgesloten.

Met een nog kleinere effectafstand van trilling ten opzichte van geluid, kan hiermee worden uitgesloten dat er met

de revitalisering van de binnenhaven Maasbracht – zowel in de aanleg- als gebruiksfase – sprake is van een versturende werking door trilling.

6.3.10 Optische verstoring

Kenmerk: optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem (Effectenindicator, 2022).

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanleg- en gebruiksfase: Zowel de habitattypen als de habitatsoorten met instandhoudingdoelen voor de Grensmaas zijn gevoelig voor optische verstoring. Binnen de planlocatie gaat tijdens de aanlegfase sprake zijn van een toename van de aanwezigheid van mensen en groot materiaal. Enkel kent het gebied geen geschikt leefgebied voor de habitatsoorten. Er kan dus worden uitgesloten dat het plangebied in gebruik is door habitatsoorten. Bij afwezigheid van zowel de habitattypen als de habitatsoorten op de planlocatie, kan van optische verstoring geen sprake zijn. In de gebruiksfase betreft er geen toename van het aantal mensen ten opzichte van de huidige situatie. Er kan met de revitalisering van de binnenhaven Maasbracht worden uitgesloten dat er binnen Natura 2000-gebieden sprake is van significante verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem. Kijkend naar de externe werking van deze verstoringfactor vanaf de planlocatie, kan een negatief effect hier op voorhand tevens worden uitgesloten. De planlocatie ligt op circa 500 meter van Natura 2000-gebied Grensmaas. Dit gebied wordt over de gehele lengte van de planlocatie afgeschermd door hoog opgaand groen. Van optische verstoring is hiermee daarom geen sprake.

6.3.11 Verstoring door mechanische effecten

Kenmerk: Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers. (Effectenindicator, 2022)

Effect revitalisering binnenhaven Maasbracht:

Aanlegfase: Werkzaamheden waar machines bij gebruikt worden kunnen indirect leiden tot mechanische effecten. De verstoringsafstand van deze mechanische effecten is afhankelijk van de uitvoeringswijze alsook van onder andere de bodemeigenschappen. Deze mechanische effecten treden echter enkel plaatselijk op, direct rond de verstoringsbron. De mechanische effecten als gevolg van werkzaamheden binnen de planlocatie beperken zich dan ook tot de planlocatie zelf. Dit betreft (de directe omgeving van) de scheepswerf. Binnen de planlocatie is in de huidige situatie al sprake van dergelijke vormen van mechanische effecten als gevolg van de in gebruik zijnde scheepswerf. Van een bijkomende mechanische verstoring als gevolg van de geplande werkzaamheden is geen sprake. Er treedt hiermee voor dit aspect geen negatief effect op.

Gebruiksfase: Er treedt geen effect op. Er is geen sprake van verandering in bestaande menselijke activiteit binnen Natura 2000-gebieden. Daarbij is in de gebruiksfase van de revitalisering sprake van mechanische effecten die enkel plaatselijk optreden, direct rond de verstoringsbron. Hiermee kan een externe werking van mechanische effecten op omliggende Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

7 CUMULATIEVE EFFECTEN

De Wet natuurbescherming stelt in artikel 2.7 lid 1, dat bij de beoordeling van effecten van projecten en plannen tevens rekening gehouden moet worden met zogenaamde cumulatieve effecten. Er is sprake van cumulatieve effecten, wanneer naast het voorgenomen project of plan in of rondom een Natura 2000-gebied andere projecten en plannen plaatsvinden die in combinatie mogelijk schadelijk zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Voor een overzicht van projecten en plannen in de omgeving van de betreffende Natura 2000-gebieden, zijn de websites ruimtelijkeplannen.nl en overheid.nl geraadpleegd. Gekeken is naar projecten die reeds zijn uitgevoerd of op korte termijn worden uitgevoerd en een bepaalde mate van overlap kennen met het voorliggende plan (voor zover bekend). Er zijn echter geen projecten voorzien die in cumulatie met het voorliggende plan kunnen leiden tot een significant negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden. Daarbij zijn op basis van deze voortoets negatieve effecten voor de getoetste verstoringsfactoren met de revitalisering van de binnenhaven Maasbracht uitgesloten, waarmee ook van cumulatie geen sprake is.

8 CONCLUSIES

In deze voortoets is inzichtelijk gemaakt dat de revitalisering van de binnenhaven Maasbracht, met de voorliggende verstoringsfactoren, geen significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden tot gevolg heeft. Wel dient er nog een depositieberekening te worden uitgevoerd.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Alexander Van Braeckel, Pieter Hendrickx, Marijke Thoonen en Kris Vandekerckhove. (2018). PAS-gebiedsanalyse in het kader van herstelmaatregelen voor BE2200037 Uiterwaarden langs de Limburgse Maas en Vijverbroek. Rapporten van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek 2018 (54). Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek, Brussel. DOI: doi.org/10.21436/inbor.14580565

Arcadis, 2014. Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Provincie Gelderland. 077489585:A.9 – Definitief B02042.000278.0100. Datum 18 februari 2014.

BRO, 2012. Bestemmingsplan 'bedrijventerreinen Maasbracht'. Rapportnummer 211x00222. 20 december 2012.

Warren, P.S., M. Katti, M. Ermann, and A. Brazel. 2006. "Urban bioacoustics: it's not just noise." *Animal Behaviour* 71:491-502.

Geraadpleegde websites

- AERIUS Monitor: <https://monitor.aerius.nl/>
- BJJ 12. Effectenindicator INV, <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1>.
- Gebiedendatabase Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: <https://www.natura2000.nl/>
- Natura2000 Network Viewer: natura2000.eea.europa.eu
- <https://www.ruimtelijkeplannen.nl/>
- <https://www.overheid.nl/>
- Overheid.nl – Wettenbank: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01>
- www.grondwatertools.nl
- <https://natura2000.vlaanderen.be/gebied/maasvallei>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden/limburg/grensmaas>

BIJLAGEN

B1 SITUATIESCHETS VAN DE HUIDIGE SITUATIE

B2 SITUATIESCHETS VAN DE NIEUWE SITUATIE

Verklaring

Bebouwing

Stelconplaten verharding terrein

Uitvlakken bodem haven

Kademuur

Keermuur

Bereik hijskraan

Hekwerk

Nieuwe rijbaan Bunkerhaven

Bestaande rijbaan Bunkerhaven

0

22-03-2022

FBE

SR

SR

Versie

Datum

Omschrijving

Opsteller

Par

Verificatie

Par

Validatie

Par

Revitalisering Binnenhaven Maasbracht

Onderdeel

VO Scheepswerf overzicht

Opdrachtgever

Tullemans B.V.

Fase

Voorontwerp

Formaat

A0

Schaal

1: 500

Projectnummer

MAG101-0001

Tekeningnummer

2022-0565

Behorende bij doc. nr.

Schouder 6 (600-80 mm)

Postbus 14, 6040 AA Roermond

14-Hertogenbosch

Hartbeekweg 55, 5201 GD 't Hertogenbosch

Postbus 2200, 5202 CH 't Hertogenbosch

089 - 3366333

info@kragten.nl

www.kragten.nl

kragten

0

10

20

30

40

50

60

70

80

90

100

21

22

23

24